

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	s. 141

Logika dla informatyków

Sprawdzian nr 1, 17 listopada 2017

Czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Jeśli zbiór klauzul $\{\neg p \vee q, \neg q \vee \neg r, p \vee s, s \vee r, \neg s \vee p\}$ jest sprzeczny, to w prostokąt poniżej wpisz rezolucyjny dowód sprzeczności tego zbioru. W przeciwnym przypadku wpisz wartościowanie spełniające ten zbiór.

Zadanie 2 (2 punkty). Rozważmy funkcję boolowską *majority* : $\{T, F\}^3 \rightarrow \{T, F\}$ zdefiniowaną w taki sposób, że $majority(x_1, x_2, x_3) = T$ wtedy i tylko wtedy, gdy większość (tzn. 2 lub 3) z argumentów x_1, x_2, x_3 ma wartość T.

Jeśli istnieje formuła rachunku zdań zbudowana ze zmiennych p_1, p_2, p_3 opisująca funkcję *majority* to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 3 (2 punkty). Jeśli istnieje formuła zbudowana tylko ze zmiennych zdaniowych, spójników $\Rightarrow$ i $\neg$ (oraz nawiasów) równoważna formule $p \vee q$, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 4 (2 punkty). Powiemy, że formuła φ jest *uproszczeniem* formuły ψ jeśli obie formuły są równoważne oraz w φ występuje mniej spójników logicznych niż w ψ . W prostokąt poniżej wpisz formułę będącą uproszczeniem formuły $(p \wedge q \wedge r) \vee (p \wedge \neg q \wedge r)$ lub słowo „NIE”, jeśli taka formuła nie istnieje.

Zadanie 5 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz trzy różne zupełne zbiory spójników.

Wersja:

A

Numer indeksu:

--

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	s. 141

Zadanie 6 (5 punktów). Dla dowolnego ciągu formuł $\varphi_1, \varphi_2, \dots$ i dowolnej liczby naturalnej $n \geq 1$ uogólniona alternatywa $\bigvee_{i=1}^n \varphi_i$ jest zdefiniowana indukcyjnie w następujący sposób.

$$\bigvee_{i=1}^1 \varphi_i = \varphi_1, \quad \bigvee_{i=1}^{n+1} \varphi_i = \left(\bigvee_{i=1}^n \varphi_i \right) \vee \varphi_{n+1}.$$

Udowodnij indukcyjnie, że dla dowolnych formuł $\psi, \varphi_1, \varphi_2, \dots$ i dla wszystkich dodatnich liczb naturalnych n formuły $\bigvee_{i=1}^n (\psi \wedge \varphi_i)$ oraz $\psi \wedge (\bigvee_{i=1}^n \varphi_i)$ są równoważne.

Zadanie 7 (5 punktów). Zbiór $\mathcal{F}$ formuł zbudowanych ze zmiennych zdaniowych, negacji i alternatywy jest zdefiniowany indukcyjnie jako najmniejszy zbiór spełniający warunki:

- dla dowolnej zmiennej zdaniowej p formuła $p \in \mathcal{F}$,
- dla dowolnej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ formuła $(\neg \varphi) \in \mathcal{F}$ oraz
- dla dowolnych formuł $\varphi_1, \varphi_2 \in \mathcal{F}$ formuła $(\varphi_1 \vee \varphi_2) \in \mathcal{F}$.

Niech $\uparrow$ będzie takim spójnikiem, że formuła $p \uparrow q$ jest równoważna $\neg(p \wedge q)$. Definiujemy operator τ przyporządkowujący formułom z $\mathcal{F}$ formuły zbudowane ze zmiennych zdaniowych i spójnika $\uparrow$ w następujący sposób:

- dla dowolnej zmiennej zdaniowej p mamy $\tau(p) = p$,
- dla dowolnej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ mamy $\tau(\neg(\varphi)) = (\tau(\varphi) \uparrow \tau(\varphi))$ oraz
- dla dowolnych formuł $\varphi_1, \varphi_2 \in \mathcal{F}$ mamy $\tau(\varphi_1 \vee \varphi_2) = (\tau(\neg \varphi_1) \uparrow \tau(\neg \varphi_2))$.

Udowodnij indukcyjnie, że dla każdej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ formuła $\tau(\varphi)$ jest równoważna formule φ oraz formuła $\tau(\neg \varphi)$ jest równoważna formule $\neg \varphi$.

Zadanie 8 (5 punktów). Rozważmy dowolne formuły φ i ψ rachunku zdań. Podaj definicję logicznej konsekwencji zbioru formuł a następnie udowodnij, że formuła $\neg \varphi$ jest logiczną konsekwencją zbioru formuł $\{\varphi \Rightarrow \psi, \neg \psi\}$.

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Wersja:

D

Numer indeksu:

--

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	s. 141

Logika dla informatyków

Sprawdzian nr 1, 17 listopada 2017

Czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Rozważmy funkcję boolowską $parity : \{T, F\}^3 \rightarrow \{T, F\}$ zdefiniowaną w taki sposób, że $parity(x_1, x_2, x_3) = T$ wtedy i tylko wtedy, gdy wśród argumentów x_1, x_2, x_3 parzyście wiele (tzn. 0 lub 2) ma wartość T.

Jeśli istnieje formuła rachunku zdań zbudowana ze zmiennych p_1, p_2, p_3 opisująca funkcję $parity$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

--

Zadanie 2 (2 punkty). Powiemy, że formuła φ jest *uproszczeniem* formuły ψ jeśli obie formuły są równoważne oraz w φ występuje mniej spójników logicznych niż w ψ . W prostokąt poniżej wpisz formułę będącą uproszczeniem formuły $(p \wedge q \wedge r) \vee (p \wedge q \wedge \neg r)$ lub słowo „NIE”, jeśli taka formuła nie istnieje.

--

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 3 (2 punkty). Jeśli zbiór klauzul $\{\neg p \vee r, \neg q \vee r, p \vee q, \neg s \vee \neg r, \neg r \vee s\}$ jest sprzeczny, to w prostokąt poniżej wpisz rezolucyjny dowód sprzeczności tego zbioru. W przeciwnym przypadku wpisz wartościowanie spełniające ten zbiór.

Zadanie 4 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz trzy różne zbiory spójników, które *nie* są zupełne.

Zadanie 5 (2 punkty). Jeśli istnieje formuła zbudowana tylko ze zmiennych zdaniowych, spójników $\Rightarrow$ i $\neg$ (oraz nawiasów) równoważna formule $p \wedge q$, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Wersja:

D

Numer indeksu:

--

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	s. 141

Zadanie 6 (5 punktów). Zbiór $\mathcal{F}$ formuł zbudowanych ze zmiennych zdaniowych, negacji i koniunkcji jest zdefiniowany indukcyjnie jako najmniejszy zbiór spełniający warunki:

- dla dowolnej zmiennej zdaniowej p formuła $p \in \mathcal{F}$,
- dla dowolnej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ formuła $(\neg\varphi) \in \mathcal{F}$ oraz
- dla dowolnych formuł $\varphi_1, \varphi_2 \in \mathcal{F}$ formuła $(\varphi_1 \wedge \varphi_2) \in \mathcal{F}$.

Niech $\downarrow$ będzie takim spójnikiem, że formuła $p \downarrow q$ jest równoważna $\neg(p \vee q)$. Definiujemy operator τ przyporządkowujący formułom z $\mathcal{F}$ formuły zbudowane ze zmiennych zdaniowych i spójnika $\downarrow$ w następujący sposób:

- dla dowolnej zmiennej zdaniowej p mamy $\tau(p) = p$,
- dla dowolnej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ mamy $\tau(\neg(\varphi)) = (\tau(\varphi) \downarrow \tau(\varphi))$ oraz
- dla dowolnych formuł $\varphi_1, \varphi_2 \in \mathcal{F}$ mamy $\tau(\varphi_1 \wedge \varphi_2) = (\tau(\neg\varphi_1) \downarrow \tau(\neg\varphi_2))$.

Udowodnij indukcyjnie, że dla każdej formuły $\varphi \in \mathcal{F}$ formuła $\tau(\varphi)$ jest równoważna formule φ oraz formuła $\tau(\neg\varphi)$ jest równoważna formule $\neg\varphi$.

Zadanie 7 (5 punktów). Dla dowolnego ciągu formuł $\varphi_1, \varphi_2, \dots$ i dowolnej liczby naturalnej $n \geq 1$ uogólniona koniunkcja $\bigwedge_{i=1}^n \varphi_i$ jest zdefiniowana indukcyjnie w następujący sposób.

$$\bigwedge_{i=1}^1 \varphi_i = \varphi_1, \quad \bigwedge_{i=1}^{n+1} \varphi_i = \left(\bigwedge_{i=1}^n \varphi_i \right) \wedge \varphi_{n+1}.$$

Udowodnij indukcyjnie, że dla dowolnych formuł $\psi, \varphi_1, \varphi_2, \dots$ i dla wszystkich dodatnich liczb naturalnych n formuły $\bigwedge_{i=1}^n (\psi \vee \varphi_i)$ oraz $\psi \vee (\bigwedge_{i=1}^n \varphi_i)$ są równoważne.

Zadanie 8 (5 punktów). Rozważmy dowolne formuły α, β i γ rachunku zdań. Podaj definicję logicznej konsekwencji zbioru formuł a następnie udowodnij, że formuła $\alpha \Rightarrow \gamma$ jest logiczną konsekwencją zbioru formuł $\{\alpha \Rightarrow \beta, \beta \Rightarrow \gamma\}$.

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.